

2024-08-23 Nr. NV-2247

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-960(2) TAIS-24-7400(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D. NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas	Susisiekimo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-07-30	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti Vyriausybės nutarimą kyla dėl to, kad:

- pasikeitė AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos pavadinimas į AB „Via Lietuva“. Todėl būtina tikslinti su tuo susijusias nuostatas.
- 2023 m. buvo priimtas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2037 (toliau – Įstatymas), kuriame nustatyti maksimalūs kelių naudotojo mokesčio dydžiai. Vyriausybės 2023 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 540 nustatyti kelių naudotojo mokesčio dydžiai, kuriuos mokėtų M₂, M₃, N₁, N₂, N₃ motorinių transporto priemonių valdytojai už naudojimąsi keliais pagal emisijos klasę ir ašių skaičių, neviršijant Įstatyme nustatytu maksimalių dydžių.
- Pradėjus taikyti kelių naudotojo mokesčio surinkimą, transporto priemonių valdytojai susidūrė su problema nustatydami transporto priemonės emisijos klasę (EURO normą). Dalis transporto priemonių valdytojų nusistatė transporto priemonių emisijos klasę, bet dalis negalėjo, nes nėra galimybių gauti dalies transporto priemonių būtinus duomenis emisijos klasei nustatyti. Didžiosios dalies Lietuvoje registruotų minėtų kategorijų transporto priemonių (89 899 iš 190 642 – 47 proc.) emisijos klasė nenustatyta. Taip pat ši problema kyla ir trečiųjų šalių transporto priemonių valdytojams, kurių šalyse emisijos klasė nenustatoma ir neįrašoma į registracijos dokumentus, vykstantiems per Lietuvą tranzitu. Šiuo metu Lietuvos automobilių kelių tinkle apmokestinta apie 1 700 km magistralinių kelių. Už naudojimąsi vietinės reikšmės keliais kelių naudotojo mokestis nemokamas. Kelių naudotojo mokestį galima susimokėti AB „Via Lietuva“ tinklalapyje ir 700 platinimo vietų. Lietuvos valstybinės reikšmės kelių tinklu naudojasi beveik 2 mln. Lietuvoje registruotų transporto priemonių, iš jų apie 70 tūkst. krovininių transporto priemonių (licencijuotų), kurios vykdo tarptautinius vežimus, apie 5,2 tūkst. krovininių transporto priemonių (licencijuotų), kurios vykdo vidaus vežimus. Autobusų parką sudaro apie 3 500 autobusų (licencijuotų), iš jų apie 900 autobusų veiklą vykdo vidaus maršrutais, kiti - tarptautiniais maršrutais. Lietuvos teritoriją per metus kerta tranzitu arba atgabena ir (ar) išgabena krovininius apie 500 tūkst. krovininių transporto priemonių iš Europos ir trečiųjų šalių.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

- Projekte siūloma:
- Vyriausybės nutarimu patvirtintuose tvarkų aprašuose pakeisti įrašytą AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos pavadinimą į „valstybinės reikšmės kelių valdytoją“;
 - aiškiau reglamentuoti transporto priemonių valdytojų veiksmus nustatant transporto priemonės emisijos klasę, kuria vadovaudamiesi M₂, M₃, N₁, N₂, N₃ motorinių transporto priemonių valdytojai moka kelių naudotojo mokestį už naudojimąsi mokamais keliais - teikiamas pasiūlymas transporto priemonės emisijos klasę nustatyti Kelių naudotojo mokesčio dydžius ir šio mokesčio mokėjimo,

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

administravimo ir priežiūros tvarkos aprašą papildant lentelėmis, kuriose nurodyti laikotarpiai, kuriais remiantis nustatoma transporto priemonės emisijos klasė.

- nustatyti, kaip transporto priemonės valdytojai, nusistato techninius transporto priemonės duomenis
Techniniai transporto priemonės duomenys nustatomi pagal:
 - transporto priemonės kategoriją ir klasę;
 - ašių skaičių;
 - emisijos klasę (išmetamų teršalų lygį), kuri nustatoma pagal:
 - transporto priemonės registracijos liudijime nurodytą transporto priemonės emisijos klasę;
 - liudijime nurodytą transporto priemonės pirmosios registracijos datą, jeigu transporto priemonės registracijos liudijime nėra informacijos apie transporto priemonės emisijos klasę;
 - liudijime nurodytus transporto priemonės pagaminimo metus, jeigu transporto priemonės registracijos liudijime nėra informacijos apie transporto priemonės emisijos klasę ir pirmosios registracijos datą;
 - liudijime nurodytus transporto priemonės modelio metus, jeigu transporto priemonės registracijos liudijime nėra informacijos apie transporto priemonės emisijos klasę, pirmosios registracijos datą ir pagaminimo metus;
 - jeigu transporto priemonės registracijos liudijime nėra informacijos apie transporto priemonės emisijos klasę, pirmosios registracijos datą, pagaminimo metus ar modelio metus, laikoma, kad transporto priemonė mokėtino kelių naudotojo mokesčio tarifo dydžio apskaičiavimo tikslais atitinka EURO 0 emisijos klasę.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nustačius patikslintus kelių naudotojo mokesčio surinkimo principus, AB „Via Lietuva“ organizuos mokesčio surinkimą ir mokėjimo kontrolę pagal nustatytą reglamentavimą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas išvadoms gauti Finansų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Aplinkos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Lietuvos vežėjų sąjungai, Tarptautinio transporto ir logistikos aljansui, Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai „LINA“¹, Lietuvos keleivių vežimo asociacijai, Respublikinei keleivių vežėjų autobusais asociacijai, AB „Via Lietuva“, VĮ „Regitra“, Lietuvos transporto saugos administracijai.

Pastabų ir pasiūlymų neturėjo Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, VĮ „Regitra“, su asociacijomis. Nutarimo projektas suderintas darbo tvarka.

Į Teisingumo ministerijos ir Lietuvos transporto saugos administracijos pateiktas pastabas atsižvelgta.

Dėl Finansų ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, buvo teikiama derinimo pažyma (Susisiekimo ministerija akcentavo, kad *Finansų ministerijos pasiūlymas dėl mokamo atlygio AB „Via Lietuva“ apskaičiavimo už specialiųjų išpareigojimų vykdymą bus įvertintas ateityje rengiant nutarimo pakeitimo projektą, nes siūlymas reikalauja papildomos analizės ir vertinimo*).

Po klausimo aptarimo 2024 m. liepos 30 d. tarpinstituciniame pasitarime Susisiekimo ministerija įvertino Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir teikia patikslintą nutarimo projektą (Teisės grupės antrinė išvada be pastabų).

Vykdydama tarpinstituciniame pasitarime priimtą sprendimą, Susisiekimo ministerija kartu su Projektu teikia informaciją apie kelių naudotojo mokesčio sumokėjimą, o informaciją apie transporto priemonių leistino svorio viršijimo patikrinimų rezultatus pateikė papildomai darbo tvarka.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas